

MEDISCH

Darmziekte raakt geest en lichaam

Er lijkt geen vuiltje aan de lucht voor Shanna (35). Tot ze zeven jaar geleden een darmziekte blijkt te hebben. Tot **overmaat van ramp** moet ze ook nog eens veel langer dan nodig wachten op een operatie.

→ REGIO 8-9

Afgestane kinderen voelen zich nog altijd niet gehoord

Adoptierapport schiet ver tekort

Jannie Schipper
jannie.schipper@mediahuis.nl

Den Haag ■ Ongehuwde moeders die in de jaren 60 en 70 afstand deden van hun kind en kinderen die ter adoptie werden afgestaan, zijn te weinig gehoord, concludeert de Commissie onderzoek Binnenlandse Afstand en Adoptie (CBAA) in het donderdag verschenen rapport 'Schade door schande'.

Destijds afgestane kinderen zijn teleurgesteld in het rapport. „Hier hebben we zes jaar op gewacht, en we hebben er niets aan.”

Tussen de dertienduizend en veertienduizend ongehuwde moeders deden tussen 1956 en 1984 afstand van hun kind. Een onafhankelijke commissie onder leiding van emeritus hoogleraar pedagogiek Micha de Winter deed vanaf 2022 onderzoek naar de praktijk van afstand en adoptie in deze periode in opdracht van het ministerie van justitie en veiligheid. Uit het onderzoek 'Schade door Schande' blijkt dat er op allerlei manieren druk werd uitgeoefend op ongehuwd

zwangere vrouwen om hun kind af te staan. De adoptiewetgeving versterkte de positie van pleegouders ten opzichte van de biologische moeder. De geschiedenis werd vaak verzwegen.

Veel betrokkenen ondervinden hun leven lang de impact van het proces van afstand en adoptie dat zij hebben ondergaan. De commissie CBAA wil brede erkenning voor het leed dat afstandsmoeders, afstandskinderen en andere betrokkenen is aangedaan, ondersteuning bij de verwerking ervan en waarborgen voor de toekomst dat mensen meer zeggenschap houden in levenskwes- ties.

Stichting Verleden in Zicht (VIZ) waarin afgestane kinderen zich heb-

ben verenigd, is teleurgesteld in het rapport en de aanbevelingen. „De spruitjeslucht komt ervan af”, zegt advocate Barbalique Peters, bestuurslid van VIZ. „Deze aanbevelingen hadden ze in de jaren zestig moeten doen, hier hebben wij nu niets aan. Wij willen dat de staat verantwoordelijkheid neemt en maatregelen neemt die ons helpen.”

Psychosociale hulp

Zij somt er enkele op: vergoeding voor de psychosociale hulp die afstandskinderen nog steeds moeten zoeken door wat ze hebben meemaakt, het makkelijker maken van naamswijziging voor mensen die bijvoorbeeld de naam van hun biologische moeder willen aannemen en volledige toegang tot afstandsen adoptiedossiers voor kinderen die op zoek willen naar hun afstamming. De aanbeveling uit het rapport voor mediation en herstelbemiddeling is wat dat betreft voor VIZ 'een stap terug'. Voorzitter Ellen Venhuizen van stichting De Nederlandse Afstandsmoeder (DNA) heeft nog niet het hele rapport kunnen lezen, maar is evenmin enthousiast over de aanbevelingen.

→ Voorop 7: Zware druk op vrouwen om kind af te staan

De spruitjeslucht komt ervan af

Barbalique Peters
bestuurslid van VIZ

AI-SITE BEVEELT VERZONNEN WINKEL AAN

ChatGPT is eenvoudig te foppen

Chatbots zoals Perplexity en ChatGPT blijken makkelijk te beïnvloeden om lekker hoog in de **ranking** te komen.

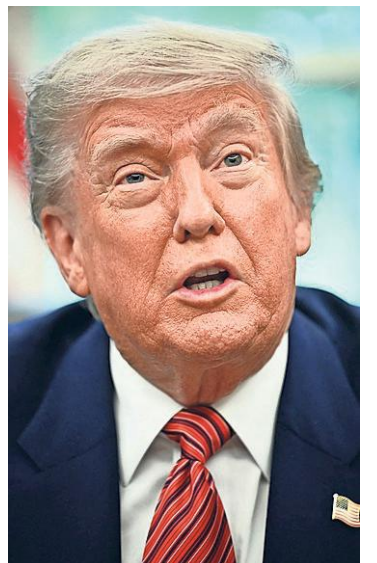
→ WIJZER 14-15

NAVO-TOP

Trump neemt 'alles' mee naar ons land

Voor een uitje in het buitenland heeft de president nodig: een gepantserde limousine (**The Beast**), acht vliegtuigen en duizend man ter ondersteuning.

→ VOOROP 3

Noordhollands Dagblad

Durf jij hier te fietsen?

Drie gemeenteraadsleden willen zich inzetten voor veiligheid op straat. Volgens hen zijn er te veel plekken waar vooral vrouwen 's avonds liever niet alleen fietsen

→ REGIO 1

JIFOTO.NL / JAN JONG

WARMTENET

'We worden niet gehoord of gezien'

Bewoners van appartementen aan de Muiderwaard zijn ontevreden over de plannen voor het nieuwe warmtenet. „Meer dan **85 procent** keert zich ertegen. Ze willen niet van het gas af.”

→ REGIO 8-9

Afgestane kinderen voelen zich nog altijd niet gehoord

Adoptierapport schiet ver tekort

Jannie Schipper
jannie.schipper@mediahuis.nl

Den Haag ■ Ongehuwde moeders die in de jaren 60 en 70 afstand deden van hun kind en kinderen die ter adoptie werden afgestaan, zijn te weinig gehoord, concludeert de Commissie onderzoek Binnenlandse Afstand en Adoptie (CBAA) in het donderdag verschenen rapport 'Schade door schande'.

Destijds afgestane kinderen zijn teleurgesteld in het rapport. „Hier hebben we zes jaar op gewacht, en we hebben er niets aan.”

Tussen de dertienduizend en veertienduizend ongehuwde moeders deden tussen 1956 en 1984 afstand van hun kind. Een onafhankelijke commissie onder leiding van emeritus hoogleraar pedagogiek Micha de Winter deed vanaf 2022 onderzoek naar de praktijk van afstand en adoptie in deze periode in opdracht van het ministerie van justitie en veiligheid. Uit het onderzoek 'Schade door Schande' blijkt dat er op allerlei manieren druk werd uitgeoefend op ongehuwd

zwangere vrouwen om hun kind af te staan. De adoptiewetgeving versterkte de positie van pleegouders ten opzichte van de biologische moeder. De geschiedenis werd vaak verzwegen.

Veel betrokkenen ondervinden hun leven lang de impact van het proces van afstand en adoptie dat zij hebben ondergaan. De commissie CBAA wil brede erkenning voor het leed dat afstandsmoeders, afstandskinderen en andere betrokkenen is aangedaan, ondersteuning bij de verwerking ervan en waarborgen voor de toekomst dat mensen meer zeggenschap houden in levenskwesties.

Stichting Verleden in Zicht (VIZ) waarin afgestane kinderen zich heb-

ben verenigd, is teleurgesteld in het rapport en de aanbevelingen. „De spruitjeslucht komt ervan af”, zegt advocate Barbalique Peters, bestuurslid van VIZ. „Deze aanbevelingen hadden ze in de jaren zestig moeten doen, hier hebben wij nu niets aan. Wij willen dat de staat verantwoordelijkheid neemt en maatregelen neemt die ons helpen.”

Psychosociale hulp

Zij somt er enkele op: vergoeding voor de psychosociale hulp die afstandskinderen nog steeds moeten zoeken door wat ze hebben meemaakt, het makkelijker maken van naamswijziging voor mensen die bijvoorbeeld de naam van hun biologische moeder willen aannemen en volledige toegang tot afstandsen adoptiedossiers voor kinderen die op zoek willen naar hun afstamming. De aanbeveling uit het rapport voor mediation en herstelbemiddeling is wat dat betreft voor VIZ 'een stap terug'. Voorzitter Ellen Venhuizen van stichting De Nederlandse Afstandsmoeder (DNA) heeft nog niet het hele rapport kunnen lezen, maar is evenmin enthousiast over de aanbevelingen.

→ Voorop 7: Zware druk op vrouwen om kind af te staan

De spruitjeslucht komt ervan af

Barbalique Peters
bestuurslid van VIZ

AI-SITE BEVEELT VERZONNEN WINKEL AAN

ChatGPT is eenvoudig te foppen

Chatbots zoals Perplexity en ChatGPT blijken makkelijk te beïnvloeden om lekker hoog in de **ranking** te komen.

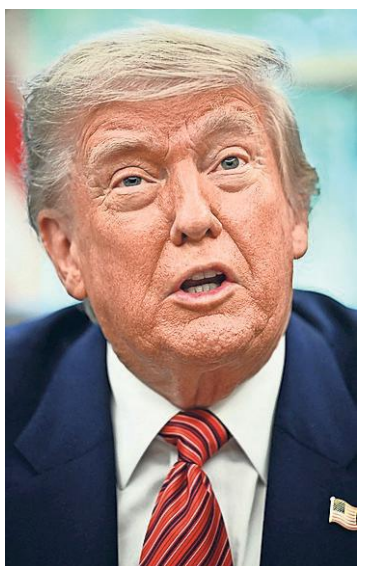
→ WIJZER 14-15

NAVO-TOP

Trump neemt 'alles' mee naar ons land

Voor een uitje in het buitenland heeft de president nodig: een gepantserde limousine (**The Beast**), acht vliegtuigen en duizend man ter ondersteuning.

→ VOOROP 3

De Gooi- en Eemlander

PARKEREN

'Geen plek voor al die auto's'

Er ligt een vergunning voor een restaurant en vier woonappartementen in **Naarden-Vesting**. Bewoners vrezen parkeerchaos en eisen een betere parkeeroplossing.

→ REGIO 1

Afgestane kinderen voelen zich nog altijd niet gehoord

Adoptierapport schiet ver tekort

Jannie Schipper

Den Haag ■ Ongehuwde moeders die in de jaren 60 en 70 afstand deden van hun kind en kinderen die ter adoptie werden afgestaan, zijn te weinig gehoord, concludeert de Commissie onderzoek Binnenlandse Afstand en Adoptie (CBAA) in het donderdag verschenen rapport 'Schade door schande'.

Destijds afgestane kinderen zijn te leurgesteld in het rapport. „Hier hebben we zes jaar op gewacht, en we hebben er niets aan.”

Tussen de dertienduizend en veertienduizend ongehuwde moeders deden tussen 1956 en 1984 afstand van hun kind. Een onafhankelijke commissie onder leiding van emeritus hoogleraar pedagogiek Micha de Winter deed vanaf 2022 onderzoek naar de praktijk van afstand en adoptie in deze periode in

opdracht van het ministerie van justitie en veiligheid. Uit het onderzoek 'Schade door Schande' blijkt dat er op allerlei manieren druk werd uitgeoefend op ongehuwd zwangere vrouwen om hun kind af te staan. De adoptiewetgeving versterkte de positie van pleegouders ten opzichte van de biologische moeder. De geschiedenis werd vaak verzwezen.

Veel betrokkenen ondervinden hun leven lang de impact van het proces van afstand en adoptie dat zij hebben ondergaan. De commissie CBAA wil brede erkenning voor het leed dat afstandsmoeders, afstandskinderen en andere betrokkenen is aangedaan, ondersteuning bij de verwerking ervan en waarborgen voor de toekomst dat mensen meer zeggenschap houden in levenskwes-ties.

Stichting Verleden in Zicht (VIZ) waarin afgestane kinderen zich hebben verenigd, is teleurgesteld in het

rapport en de aanbevelingen. „De spruitjeslucht komt ervan af”, zegt advocate Barbalique Peters, bestuurslid van VIZ. „Deze aanbevelingen hadden ze in de jaren zestig moeten doen, hier hebben wij nu niets aan. Wij willen dat de staat verantwoordelijkheid neemt en maatregelen neemt die ons helpen.”

Zij somt er enkele op: vergoeding voor de psychosociale hulp die afstandskinderen nog steeds moeten zoeken door wat ze hebben meemaakt, het makkelijker maken van naamswijziging voor mensen die bijvoorbeeld de naam van hun biologische moeder willen aannemen en volledige toegang tot afstandsen adoptiedossiers voor kinderen die op zoek willen naar hun afstamming. De aanbeveling uit het rapport voor mediation en herstelbemiddeling is wat dat betreft voor VIZ 'een stap terug'.

→ Voorop 7: Zware druk op vrouwen om kind af te staan

NAVO-TOP

Trump neemt 'alles' mee naar Nederland

Voor een uitje in het buitenland heeft de president nodig: een gepantserde limousine (**The Beast**), acht vliegtuigen en duizend man ter ondersteuning.

→ VOOROP 3

AI-SITE BEVEELT VERZONNEN WINKEL AAN

ChatGPT is eenvoudig te foppen

Chatbots zoals Perplexity en ChatGPT blijken makkelijk te beïnvloeden om lekker hoog in de **ranking** te komen.

→ WIJZER 14-15

advertentie

MAGAZIJN VERKOOP

ALLEEN BIJ MORPHEUS HILVERSUM

Vaartweg 4 • Hilversum • 035 - 624 71 94 • www.morpheus.nl

40% TOT 80% KORTING

MORPHEUS

HILVERSUM • BILTHOVEN • UTRECHT

DO 19 JUNI	9.30 - 21.00
VR 20 JUNI	9.30 - 18.00
ZA 21 JUNI	9.30 - 17.00

Springen met een stokpaardje

→ REGIO 11

Met een stokpaardje springen of dressuur rijden; hobby horsing is populair. Ook Dorpsfeest Zoeterwoude heeft het op het programma staan

FOTO: HIELCO KUIPERS

FRUSTRATIE

Nog steeds geen nood-douches

De maat voor bewoners van het appartementen-complex aan het Leidse **Bètaplein** was al vol. Donderdag kwam daar nog een emmer koud douchewater bij. Nadat beheerder MVGM woensdag liet weten dat er diezelfde dag al 24 nooddouches in de centrale hal van het gebouw waren geplaatst, bleek het tegenovergestelde de waarheid.

→ REGIO 1

Afgestane kinderen voelen zich nog altijd niet gehoord

Adoptierapport schiet ver tekort

Jannie Schipper

jannie.schipper@mediahuis.nl

Den Haag ■ Ongehuwde moeders die in de jaren 60 en 70 afstand deden van hun kind en kinderen die ter adoptie werden afgestaan, zijn te weinig gehoord, concludeert de Commissie onderzoek Binnenlandse Afstand en Adoptie (CBAA) in het donderdag verschenen rapport 'Schade door schande'.

Destijds afgestane kinderen zijn teleurgesteld in het rapport. „Hier hebben we zes jaar op gewacht, en we hebben er niets aan.” Tussen de dertienduizend en veertienduizend ongehuwde moeders deden tussen 1956 en 1984 afstand van hun kind. Een onafhankelijke commissie onder leiding van emeritus hoogleraar pedagogiek Micha de Winter deed vanaf 2022 onderzoek naar de praktijk van afstand en adoptie in deze periode in opdracht van het ministerie van justitie en veiligheid. Uit het onderzoek 'Schade door Schande' blijkt dat er op allerlei manieren druk werd uitgeoefend op ongehuwd

zwangere vrouwen om hun kind af te staan. De adoptiewetgeving versterkte de positie van pleegouders ten opzichte van de biologische moeder. De geschiedenis werd vaak verzwegen.

Veel betrokkenen ondervinden hun leven lang de impact van het proces van afstand en adoptie dat zij hebben ondergaan. De commissie CBAA wil brede erkenning voor het leed dat afstandsmoeders, afstandskinderen en andere betrokkenen is aangedaan, ondersteuning bij de verwerking ervan en waarborgen voor de toekomst dat mensen meer zeggenschap houden in levenskwes-ties.

Stichting Verleden in Zicht (VIZ) waarin afgestane kinderen zich heb-

ben verenigd, is teleurgesteld in het rapport en de aanbevelingen. „De spruitjeslucht komt ervan af”, zegt advocate Barbalique Peters, bestuurslid van VIZ. „Deze aanbevelingen hadden ze in de jaren zestig moeten doen, hier hebben wij nu niets aan. Wij willen dat de staat verantwoordelijkheid neemt en maatregelen neemt die ons helpen.”

Psychosociale hulp

Zij somt er enkele op: vergoeding voor de psychosociale hulp die afstandskinderen nog steeds moeten zoeken door wat ze hebben meemaakt, het makkelijker maken van naamswijziging voor mensen die bijvoorbeeld de naam van hun biologische moeder willen aannemen en volledige toegang tot afstandsen adoptiedossiers voor kinderen die op zoek willen naar hun afstamming. De aanbeveling uit het rapport voor mediation en herstelbemiddeling is wat dat betreft voor VIZ 'een stap terug'. Voorzitter Ellen Venhuizen van stichting De Nederlandse Afstandsmoeder (DNA) heeft nog niet het hele rapport kunnen lezen, maar is evenmin enthousiast over de aanbevelingen.

→ Voorop 7: Zware druk op vrouwen om kind af te staan

De spruitjeslucht komt ervan af

Barbalique Peters
bestuurslid van VIZ

AI-SITE BEVEELT VERZONNEN WINKEL AAN

ChatGPT is eenvoudig te foppen

Chatbots zoals Perplexity en ChatGPT blijken makkelijk te beïnvloeden om lekker hoog in de **ranking** te komen.

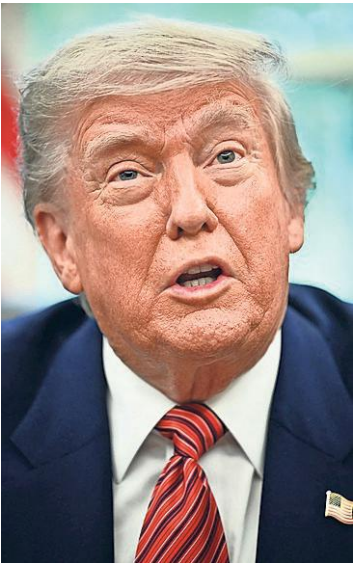
→ WIJZER 14-15

NAVO-TOP

Trump neemt 'alles' mee naar ons land

Voor een uitje in het buitenland heeft de president nodig: een gepantserde limousine (**The Beast**), acht vliegtuigen en duizend man ter ondersteuning.

→ VOOROP 3

RECHTSAAK Schiphol spant kort geding aan tegen eigenaar zonnepark Zwanenburg

Verblindpanelen moeten weg

Schiphol spant een kort geding aan tegen de Belgische eigenaar van het zonnepark langs de A9 bij Zwanenburg. De luchthaven vindt dat het overleg over de hinderlijke weerkaatsing van de zonnepanelen te traag verloopt.

Hedske Vochteloo
hedske.vochteloo@mediahuis.nl

Zwanenburg ■ De Groene Energie Corridor, zo heet het park langs de A9, is het eigendom van Purple Sustainability Holding. Dit bedrijf is onderdeel van het Belgische Energie Solutions Group. Voor die tijd was het zonnepark het eigendom van vier boerenfamilies. Zij droegen in 2024 de aandelen over aan het Belgische bedrijf.

Schiphol kreeg sinds oktober vorig jaar twintig klachten binnen over de hinderlijke schittering die piloten ervaren wanneer ze de Polderbaan naderen. Volgens de luchthaven zijn niet de juiste zonnepanelen geplaatst. Het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum toetste het zonnepark aan de hand van Noord-Amerikaanse normen (er zijn geen Nederlandse normen) en stelde dat er geen problemen werden verwacht bij de bouw van het park.

Schiphol besloot na de klachten, op advies van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), om op zonnige dagen in het najaar en voorjaar de Polderbaan tijdelijk te sluiten. Daarna voerde de luchthaven samen met de Luchtverkeersleiding Nederland en verschillende vliegmaatschappijen een vervolgonderzoek uit naar de kwestie.

Het zonnepark naast de A9 wekt energie op die goed is voor het energieverbruik van 40.000 huishoudens.

ARCHIEFFOTO UNITED PHOTOS/TOUSSAINT KLUITERS

Hoewel het zonnepark in februari nog niet klaar was, vond het college van B en W het niet nodig om een bouwstop in te lassen. De hinderlijke schitteringen blijken vooral te worden veroorzaakt door het gedeelte dat al klaar is. Van het nog aan te leggen deel verwachtte het college weinig last. Ook een vervanging van de hinderlijke panelen was volgens het college nog niet aan de orde.

Wel sprak burgemeester Marijane Schuurmans met de minister van Infrastructuur en Waterstaat over de zaak. Ze wees de minister op een hiaat in de landelijke wetgeving, omdat Nederlandse richtlijnen voor

zonneparken ontbreken. Die richtlijnen zijn des te belangrijker omdat het Rijk de gemeenten vraagt om zo veel mogelijk in de eigen regio duurzaam energie op te wekken.

Veiligheid

Over het zonnepark heeft Schiphol overleg gevoerd met de gemeente Haarlemmermeer, het ministerie van I&W, ILT en de eigenaar van het zonnepark. „Ondanks de gesprekken is er nog geen oplossing gevonden”, aldus een woordvoerder van de luchthaven. Vanaf eind augustus kunnen de zonnepanelen opnieuw zorgen voor veiligheidsrisico's, zo

stelt Schiphol. Het verwijderen duurt enkele weken tot maanden. Daarom ziet Schiphol zich genoodzaakt een kort geding aan te spannen om de panelen die zorgen voor schittering tijdig te laten verwijderen.

„Veiligheid is het allerbelangrijkste in de luchtvaart. Schiphol, luchtvaartmaatschappijen en Luchtverkeersleiding Nederland waarborgen dat. Helaas vormt het eerder dit jaar aangelegde zonnepark onder de aanvliegroute naar de Polderbaan en Zwanenburgbaan een onaanvaardbaar risico voor de veiligheid, omdat deze schittering kan veroor-

zaken die piloten verblindt”, aldus een woordvoerder.

Volgens Schiphol heeft het sluiten van de Polderbaan impact op de luchthaven en op omwonenden. „Wij moeten nu banen inzetten die voor meer overlast zorgen.” Daarnaast stelt de luchthaven dat onderzoek van het Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR) laat zien dat het zonnepark verblindende schittering veroorzaakt bij zonnig weer. „In de maanden augustus tot en met april.”

De eigenaar van De Groene Energie Corridor was donderdagmiddag niet bereikbaar voor commentaar.

Zware druk op vrouwen om kind af te staan

Jannie Schipper

Den Haag ■ Meisjes en vrouwen die in de jaren zestig en zeventig ongehuwd zwanger werden, moesten vaak onder zware druk van familie, maatschappij en overheid hun pasgeboren baby afstaan. Afstandsmoeders, hun afgestane kinderen en andere betrokkenen ondervinden hier hun leven lang schade van.

De onafhankelijke Commissie onderzoek Binnenlandse Afstand en Adoptie (CBAA), onder voorzitterschap van emeritus hoogleraar pedagogiek Micha de Winter, onderzocht de praktijk van afstand en adoptie in deze periode in de periode 1956-1984. In 1956 werd de Adoptiewet ingevoerd, in 1984 kwam de Wet Afbreking Zwangerschap, waarmee abortus gaandeweg een toegankelijker uitweg werd. Het onderzoek bestond uit drie deelonderzoeken: onderzoek in historische bronnen, onderzoek naar de ervaringen van

betrokkenen, en hedendaagse perspectieven op de omgang met deze geschiedenis. Belangenorganisaties missen in het donderdag gepubliceerde rapport 'Schade door schande' de verantwoordelijkheid van de staat en concrete maatregelen.

Psychisch ongeschikt

Uit het onderzoek blijkt dat er op allerlei manieren druk werd uitgeoefend op ongehuwd zwangere vrouwen om hun kind af te staan. Hoewel de wet theoretisch mogelijkheden bood om het kind te houden en zelf op te voeden, was de schande van de ongehuwde zwangerschap voor de familie en de samenleving zo groot dat vaak alles op alles werd gezet om het probleem 'weg te maken'. Afstand doen bestond juridisch niet, maar er was een pseudo-officiële afstandsverklaring die de jonge moeders vaak moesten ondertekenen. De adoptiewetgeving versterkte de positie van pleegouders ten opzichte van de biologische moeders.

„Er is iets geformuleerd wat in de richting van erkenning gaat

Psychologen en psychiaters speelden in dit proces een opvallende rol. Ideeën vanuit de psychiatrie over menselijk gedrag wonnen terrein in samenleving en hulpverlening. Wordt ongehuwde zwangerschap voorheen vooral als zonde gezien, nu werd het daarnaast beschouwd als een teken dat de jonge vrouw een

stoornis had. Die psychische onvolkomenheid zou haar ongeschikt maken voor het moederschap. Een kind kon volgens die opvatting beter in een 'normaal' gezin opgroeien, met een adoptievader en -moeder.

Er waren diverse organisaties die zich bezighielden met opvang van en ondersteuning aan ongehuwd zwangere vrouwen. De samenleving en daarmee ook de hulpverlening waren destijds nog verzuild. Hoe er met de zwangerschap werd omgegaan, verschilde sterk per levensbeschouwelijke opvatting en per instelling.

Canon van Nederland

De commissie zou dit deel van de geschiedenis terug willen zien in de Canon van Nederland, zodat de kennis hierover in de samenleving breed wordt. Belangenorganisaties van afstandsmoeders en afstandskinderen zien hier weinig in. „Wij willen dat de staat verantwoordelijkheid neemt en maatregelen

neemt die ons helpen”, zegt advocate Barbalique Peters, bestuurslid van stichting Verleden In Zicht waarin afstandskinderen zich hebben verenigd.

„Ik lees dat het opgenomen zou moeten worden in de Canon, maar wie doet er iets voor ons?” reageert ook voorzitter Ellen Venhuizen van stichting De Nederlandse Afstandsmoeder (DNA). „Mensen moeten de hulp krijgen die ze nodig hebben.” Met de titel hebben de afstandsmoeders moeite. „Schade door schande, daardoor lijkt het nog steeds alsof het de schande is die ons heeft geschaad.”

„We gaan één stap vooruit, drie stappen achteruit”, zegt Ronald Nottenboom, eerder door deze krant geïnterviewd over zijn geschiedenis. Hij had al geen hoge verwachtingen van het onderzoek. „Er is iets geformuleerd wat in de richting van erkenning gaat, maar de aanbevelingen zijn boterzacht. Gelukkig hebben we de politiek aan onze kant, ze zijn nog niet van ons af.”

Super blijft in het dorp

Vogelenzangers dolblij met heropening van supermarkt

FOTO UNITED PHOTOS/TOUSSAINT KLUITERS

MEDISCH

Darmziekte raakt geest en lichaam

Er lijkt geen vuiltje aan de lucht voor Shanna (35). Tot ze zeven jaar geleden een darmziekte blijkt te hebben. Tot **overmaat van ramp** moet ze ook nog eens veel langer dan nodig wachten op een operatie.

→ REGIO 8-9

Afgestane kinderen voelen zich nog altijd niet gehoord

Adoptierapport schiet ver tekort

Jannie Schipper
jannie.schipper@mediahuis.nl

Den Haag ■ Ongehuwde moeders die in de jaren 60 en 70 afstand deden van hun kind en kinderen die ter adoptie werden afgestaan, zijn te weinig gehoord, concludeert de Commissie onderzoek Binnenlandse Afstand en Adoptie (CBAA) in het donderdag verschenen rapport 'Schade door schande'.

Destijds afgestane kinderen zijn teleurgesteld in het rapport. „Hier hebben we zes jaar op gewacht, en we hebben er niets aan.”

Tussen de dertienduizend en veertienduizend ongehuwde moeders deden tussen 1956 en 1984 afstand van hun kind. Een onafhankelijke commissie onder leiding van emeritus hoogleraar pedagogiek Micha de Winter deed vanaf 2022 onderzoek naar de praktijk van afstand en adoptie in deze periode in opdracht van het ministerie van justitie en veiligheid. Uit het onderzoek 'Schade door Schande' blijkt dat er op allerlei manieren druk werd uitgeoefend op ongehuwd

zwangere vrouwen om hun kind af te staan. De adoptiewetgeving versterkte de positie van pleegouders ten opzichte van de biologische moeder. De geschiedenis werd vaak verzwegen.

Veel betrokkenen ondervinden hun leven lang de impact van het proces van afstand en adoptie dat zij hebben ondergaan. De commissie CBAA wil brede erkenning voor het leed dat afstandsmoeders, afstandskinderen en andere betrokkenen is aangedaan, ondersteuning bij de verwerking ervan en waarborgen voor de toekomst dat mensen meer zeggenschap houden in levenskwes- ties.

Stichting Verleden in Zicht (VIZ) waarin afgestane kinderen zich heb-

ben verenigd, is teleurgesteld in het rapport en de aanbevelingen. „De spruitjeslucht komt ervan af”, zegt advocate Barbalique Peters, bestuurslid van VIZ. „Deze aanbevelingen hadden ze in de jaren zestig moeten doen, hier hebben wij nu niets aan. Wij willen dat de staat verantwoordelijkheid neemt en maatregelen neemt die ons helpen.”

Psychosociale hulp

Zij somt er enkele op: vergoeding voor de psychosociale hulp die afstandskinderen nog steeds moeten zoeken door wat ze hebben meemaakt, het makkelijker maken van naamswijziging voor mensen die bijvoorbeeld de naam van hun biologische moeder willen aannemen en volledige toegang tot afstandsen adoptiedossiers voor kinderen die op zoek willen naar hun afstamming. De aanbeveling uit het rapport voor mediation en herstelbemiddeling is wat dat betreft voor VIZ 'een stap terug'. Voorzitter Ellen Venhuizen van stichting De Nederlandse Afstandsmoeder (DNA) heeft nog niet het hele rapport kunnen lezen, maar is evenmin enthousiast over de aanbevelingen.

→ Voorop 7: Zware druk op vrouwen om kind af te staan

De spruitjeslucht komt ervan af

Barbalique Peters
bestuurslid van VIZ

AI-SITE BEVEELT VERZONNEN WINKEL AAN

ChatGPT is eenvoudig te foppen

Chatbots zoals Perplexity en ChatGPT blijken makkelijk te beïnvloeden om lekker hoog in de **ranking** te komen.

→ WIJZER 14-15

NAVO-TOP

Trump neemt 'alles' mee naar ons land

Voor een uitje in het buitenland heeft de president nodig: een gepantserde limousine (**The Beast**), acht vliegtuigen en duizend man ter ondersteuning.

→ VOOROP 3

